

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 237/2023-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] t. č. Ústav pre výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany, Družstevná 2, Sučany, zastúpeného JUDr. Luciou Fabriciusovou, advokátkou, J. A. Komenského 18B, Banská Bystrica, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 4To/91/2022 z 13. októbra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na nedotknuteľnosť osoby a práva na súkromie podľa čl. 16 ods. 1 ústavy a práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.
2. K porušeniu uvedených práv malo dôjsť rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Na základe tvrdeného porušenia práv sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) na ďalšie konanie.
3. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého rozhodnutia a príloh ústavnej sťažnosti vyplýva nasledovný stav veci:
4. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7T/10/2022 zo 17. mája 2022 bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi v zmysle § 172 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022 spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona.

5. V skutkovej vete svojho rozsudku okresný súd okrem iného uviedol, že pri prehliadke motorového vozidla, v ktorom sa sťažovateľ nachádzal ako spolujazdec, bol nájdený práškový materiál s hmotnosťou 0,757 gramov, v ktorom bola zistená prítomnosť heroínu (diacetylmorfín) s prímiesou kofeínu, čo predstavovalo štrnásť bežných jednotlivých dávok drogy s obsahom 5 mg absolútneho heroínu vo forme bázy.

6. Za spáchanie uvedeného zločinu bol sťažovateľovi uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov a tiež trest prepadnutia vecí (peňažnej hotovosti).

7. Sťažovateľ podal proti uvedenému rozsudku včas odvolanie, a to proti výrokom o vine a treste. V odvolaní namietal nezákonnosť prehliadky motorového vozidla a uviedol, že tejto prehliadke bezprostredne predchádzala rovnako nezákonná osobná prehliadka sťažovateľa. Droga zaistená pri prehliadke motorového vozidla bola podľa sťažovateľa nezákonne získaným dôkazom, ktorý okresný súd nemal použiť pri určení viny sťažovateľa.

8. Ďalej tvrdil, že okresný súd nesprávne určil počet obvyklej jednorazovej dávky drogy, čo malo za následok nesprávnu právnu kvalifikáciu trestného činu. Napadol aj uloženie trestu prepadnutia vecí a uviedol, že nebol vykonaný žiaden dôkaz, ktorý by svedčil o tom, že trestom postihnuté veci pochádzali z trestnej činnosti.

9. Krajský súd napadnutým rozhodnutím odvolanie sťažovateľa zamietol. Vo svojom uznesení odkázal na rozsudok okresného súdu a uviedol, že sa stotožnil s jeho argumentáciou, v zmysle ktorej bola prehliadka motorového vozidla zákonná.

10. Vo vzťahu k určení obvyklej jednorazovej dávky drogy krajský súd nepovažoval argumentáciu sťažovateľa za relevantnú, pretože ani pri sťažovateľom uvedenom spôsobe určenia obvyklej jednorazovej dávky by nedošlo k zmene právnej kvalifikácie skutku a ani k zmene trestu, ktorý bol uložený na dolnej hranici trestnej sadzby.

11. K trestu prepadnutia majetku sa krajský súd nevyjadril.

12. Ústavný súd šetrením na okresnom súde zistil, že sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu krajského súdu nepodal dovolanie.

II.

Argumentácia sťažovateľa

13. Dôvody ústavnej sťažnosti boli v princípe totožné ako odvolacie dôvody použité v konaní pred krajským súdom. Podľa sťažovateľa použitím nezákonných dôkazov a nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku došlo zo strany všeobecných súdov k porušeniu jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Okrem toho uviedol, že vykonaním nezákonnej osobnej prehliadky došlo k porušeniu jeho práv podľa čl. 16 ods. 1 ústavy.

15. K nesprávnej právnej kvalifikácii skutku dodal, že v trestnom konaní bolo sporné, či množstvo zaistenej drogy zodpovedalo siedmim alebo štrnástim obvyklým jednorazovým dávkam. Určenie počtu dávok bolo pritom rozhodujúce pre právnu kvalifikáciu skutku, pretože pri počte siedmich dávok by v prípade sťažovateľa išlo o skutkovú podstatu prečinu podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022 v spojení s § 135 ods. 2 Trestného zákona. Okresný súd

však skutok právne kvalifikoval odlišne podľa ustanovení § 172 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022 s vyššou trestnou sadzbou.

16. Vo vzťahu k trestu prepadnutia vecí sťažovateľ uviedol, že tento bol uložený bez riadneho zistenia skutkového stavu a všeobecné súdy jeho uloženie vôbec neodôvodnili, čím porušili práva sťažovateľa zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 20 ústavy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

17. Právo sťažovateľa namietať na ústavnom súde porušenie svojich práv vyplývajúcich z ústavy a dohovoru je upravené v čl. 127 ústavy, pričom predpokladom pre uplatnenie tohto práva je aj skutočnosť, že o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

18. Podrobnosti týkajúce sa rozhodovania o ústavných sťažnostiach sú v súlade s čl. 140 ústavy upravené v zákone č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Podľa tohto zákona každý návrh na začatie konania vrátane ústavnej sťažnosti [§ 41 a § 42 ods. 1 a 2 písm. f) zákona o ústavnom súde] ústavný súd predbežne prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa na neverejnom zasadnutí (§ 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

19. Podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri predbežnom prerokovaní ústavný súd odmietne ústavnú sťažnosť, ak sťažovateľ pred jej podaním nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. Uvedené zákonné ustanovenia vychádzajú z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ochrana ústavnosti nie je výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií (napr. IV. ÚS 69/2022, bod 10 odôvodnenia).

20. Za účinný prostriedok ochrany základných práv a slobôd sa vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu považuje dovolanie, avšak len vtedy a len v takom rozsahu, v akom na základe dovolacích dôvodov dovolací súd meritórne preskúma rozhodnutie krajského súdu (pozri napr. IV. ÚS 226/2022, bod 43 odôvodnenia; pozri tiež rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Zborovský proti Slovensku, č. 14325/08, § 44 a § 51, 23. 10. 2012).

21. Sťažovateľova argumentácia, v zmysle ktorej bolo jeho odsúdenie založené na nezákonne získaných dôkazoch, je dôvodom, na základe ktorého môže rozhodnutie krajského súdu meritórne preskúmať v dovolacom konaní Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

22. K uvedenému ústavný súd dodáva, že ak bude sťažovateľ v dovolacom konaní úspešný a dôjde k zrušeniu výroku o vine, potom bude zrušený aj výrok o treste, t. j. aj výrok o treste prepadnutia vecí [pozri § 386 ods. 2 Trestného poriadku; resp. § 388 ods. 1, § 391 ods. 1, § 317 ods. 2 a § 321 ods. 3 Trestného poriadku]. Dovolanie je teda účinným prostriedkom nápravy aj vo vzťahu k námietkam sťažovateľa týkajúcim sa trestu prepadnutia vecí.

23. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako nepripustnú pre nevyčerpanie dostupných právnych prostriedkov na ochranu jeho práv a slobôd, pretože nepodal dovolanie proti napadnutému uzneseniu krajského súdu.

24. Ústavný súd sťažovateľa upozorňuje, že lehota na podanie dovolania mu stále plynie (§ 370 Trestného poriadku). Ak najvyšší súd jeho dovolaniu prípadne nevyhovie, sťažovateľ bude môcť podať proti tomuto rozhodnutiu najvyššieho súdu ústavnú sťažnosť. Zároveň sťažovateľovi po rozhodnutí najvyššieho súdu zostane zachovaná lehota na podanie ústavnej sťažnosti aj proti rozhodnutiu krajského súdu (§ 124 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. mája 2023

Robert Šorl
predseda senátu